

LUNDS UNIVERSITET, SOCIOLOGISKA INSTITUTIONEN

Gemenskapen i skymundan

En analys av en legal mc-klubbs sammanhållning, syn på samhället
och passion för motorcyklar

LUNDS
UNIVERSITET

Författare: Anna Stjärnqvist
Kandidatuppsats: SOCK01, 15 hp
Vårterminen 2014
Kandidatprogram kriminologi
Handledare: David Wästerfors

Abstrakt

Författare: Anna Stjärnqvist

Titel: Gemenskapen i skymundan: En analys av en legal mc-klubbs sammanhållning, syn på samhället och passion för motorcyklar.

Kandidatuppsats: SOCK01,15hp

Handledare: David Wästerfors

Sociologiska institutionen, vårterminen 2014

Mc-klubbar präglas av mystik med ”farliga” motorcyklar, stark sammanhållning och män med skinnjackor. Tidningarna framhäver oftast de kriminella klubbarna och deras verksamhet, men utesluter de lagliga. Uppsatsen skildrar en legal mc-klubb och deras passion för motorcykeln, deras sammanhållning och syn på samhället. Denna skildring och tolkning av en legal mc-klubb görs med hjälp av Ferdinand Tönnies begreppspar Gemeinschaft – Gesellschaft, samt Erving Goffmans begrepp bakre – och främre region. Kvalitativa intervjuer och observationer har använts för att dokumentera klubbmedlemmars resonemang och praktiker, och därtill använt etnografiska, naturalistiska och hermeneutiska ansatser för att uppmärksamma deras egna berättelser och sociala miljö. Medlemmarna visade sig innefatta en sammanhållning och en gemenskap med familjär anda och gemensamma värderingar. Dessutom genererade sammanhållningen gemensamma ”fiender” i form av kriminella klubbar och medier, som ansågs forma allmänhetens uppfattning av mc-klubbar på ett snedvridet sätt. Med gemenskapen kommer konflikter som ständigt måste lösas, såsom vem som ska få ta del av gemenskapen och upprätthållandet av ett gott rykte. Motorcyklar visade sig inte bara vara ett intresse, utan en ägodel som tillskrevs stor betydelse och passion. På grund av allmänhetens uppfattning om mc-klubbar måste medlemmarna upprätthålla vissa normer när de rör sig i samhället för att motarbeta en farofylld syn på mc-klubbar och motorcyklister.

Nyckelord

mc-klubbar, motorcyklar, sammanhållning, Gemeinschaft, Gesellschaft, bakre region, främre region

Förord

Mc-klubbar och motorcyklister har jag alltid tyckt var häftiga typer, och intresset har ökat för varje gång jag läst något om dem. Jag har dock aldrig själv tagit hela steget och blivit en av de häftiga typerna, utan valt att iaktta, och nu också fått chansen att träffa och intervju dem. Men vem vet? En dag kanske jag också känner vinden i håret och frihetskänslan, det är inte för sent ännu.

Jag vill rikta ett stort tack till mc-klubben och dess medlemmar för sin öppenhet, och för att de tog sig tid att intervjuas på sin lediga tid. Jag hade inte kommit långt utan dem. Jag vill också tacka min handledare David Wästerfors som hjälpt mig genom hela arbetet, peppat mig och kommit med feedback. Till sist vill jag tacka Fredrik som alltid muntrar upp mig med sina dåliga skämt när det behövs som mest.

Lund i maj 2014

Anna Stjärnqvist

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	1
1.1 Syfte och problemformulering	1
1.2 Avgränsning och disposition.....	1
2. Teori och tidigare forskning	2
2.1 Tidigare forskning	2
2.1.1 Motorcykelkulturen	2
2.2 Teori	3
2.2.1 Tönnies och Asplund – Gemeinschaft och Gesellschaft	3
2.2.2 Goffman – Bakre och främre region	5
3. Metod	7
3.1 Ansats och genomförande	8
3.2 Kritiska och etiska reflektioner	9
4. Analys.....	10
4.1 Sammanhållningen	10
4.2 Passionen för motorcykeln	17
4.3 Samhället.....	21
5. Sammanfattning och reflektioner	24
5.1 Slutsatser	24
5.2 Avslutande reflektioner	26
6. Referenser.....	27
6.1 Medie- och internetkällor	29
Bilaga 1 – Intervjuguide.....	30
Bilaga 2 – Transkriptionstecken.....	31

1. Inledning

Bilden av mc-klubbar – som många förknippar med kriminalitet, skäggiga tatuerade män med skinnkläder och farliga motorcyklar, stämmer ibland, men inte alltid. Bakom den hårda fasaden finns det bland alla mc-klubbar gemenskap, vänskap och kärlek för en ägodel: motorcykeln. Det som förr sågs som ett billigt fortskaffningsmedel (Lagergren, 1999), har idag växt sig till att bli ett fordon av mystik och farlighet. De ”gäng” som körde motorcykel förr, ungdomar med bullriga dödsmaskiner som störde allmänheten, har idag övergått till stora organiserade nätverk förknippat med våld, droger och mc-krig (Svedin, 1999:11–35). De ”busar” som det skrivs om utgör endast 1 procent av alla motorcyklister, de resterande 99 procenten är vanliga laglydiga (Svedin, 1999:8). Det är de här 99 procenten jag vill uppmärksamma och kartlägga för att beskriva en annan sida av mc-klubbarna. Därför har jag undersökt en legal klubb, vars interaktioner och berättelser jag ska förmedla och tolka.

1.1 Syfte och problemformulering

En mc-klubb har ett gemensamt intresse för motorcyklar, som en grundpelare i sin sammanhållning. Motorcykeln tillskrivs stor betydelse och omsorgen av den blir en djup passion. En annan grundpelare är gemenskapen som skapar vänskap och tillhörighet. Bortom det här finns samhället och kriminella mc-klubbar som hjälper till att skapa en viss bild av mc-klubbar som drabbar eller sätter sin prägel på de resterande klubbarna. Syftet med den här uppsatsen är att förstå lockelsen med att åka motorcykel och den betydelse den har för ägaren. Syftet är också att förstå vad en legal mc-klubbs sammanhållning grundar sig på, och förstå klubbens syn på samhället och andra klubbar. Utgångspunkten har varit att finna empiri som belyser de ovan nämnda aspekterna och analysera hur klubbmedlemmarna förhåller sig till motorcykeln, sammanhållningen och samhället. Grundat på det här blir frågeställningarna följande:

- Vilken betydelse har motorcykeln, och vad grundar sig sammanhållningen i klubben på?
- Hur förhåller sig klubben till samhället och kriminella klubbar?

1.2 Avgränsning och disposition

Eftersom undersökningen sker inom ett så stort fält som mc-klubbar har jag valt att avgränsa mig till en legal klubbs sammanhållning, syn på samhället och andra klubbar. Det kommer dock ske i relation till de kriminella klubbarna för att belysa skillnader klubbarna emellan. Fokus kommer ligga på *klubbens* uppfattning av motorcykeln, sammanhållningen och

samhället, och inte involvera polisens eller andra myndigheters och aktörers inställning till dem. I tät förbindelse med klubbens uppfattningar kommer jag diskutera den beteende - ändring som sker i klubben beroende på situation och hur klubbens gemenskap genomsyrar medlemmarnas handlande.

2. Teori och tidigare forskning

2.1 Tidigare forskning

Nedan redogör jag för exempel på tidigare forskning om ämnet jag intresserat mig för. Studierna omfattar bara ett urval av den tidigare forskning, som har utgjort inspirationskällor för min studie och som har haft liknande infallsvinklar, såsom motorcykelns betydelse, sammanhållning i ”gäng” och synen på samhället.

2.1.1 Motorcykelkulturen

Lars Lagergren (1999) redogör för den svenska motorcykelkulturens utveckling från slutet av 1800-talet till nutiden. Lagergren närmar sig den mening som tillskrivs motorcyklar, och vilka normer, värderingar och stildrag som kännetecknar motorcykelkulturen, samt vad som karaktäriserar klubbarnas gemenskap. Lagergren skildrar även den syn som mc-klubbarna hade på samhället. Motorcykeln sågs vid sin födelse som ett billigt transportmedel för de mindre välbärgade, men den sågs också som ett manligt fordon. På 50-talet föddes ”skinnknuten”, som gick i skinnkläder, körde motorcykel och som media ofta skrev om i samband med olyckor och oljud (Lagergren, 1999:46). Vid den här tiden bildades det olika ungdomsgäng, som kände sig jagade av polisen och som blev bortjagade när allmänheten klagade på deras buller. Olika amerikanska filmer, exempelvis *The Wild One* från år 1953, visade upp motorcyklister tuffa attityd, och sågs av många. Vid sidan om skinnknuttarna växte det också fram touringåkare och veteranentusiaster som älskade motorcyklar och åkte runt i Sverige. Därefter har den *outlawkultur* växt fram som i enlighet med Lagergrens studie tog vid efter Hells Angels etablering i Sverige på 80–90-talet (1999:130). Han påstår att den kulturen har präglat mediebilderna i Sverige.

Även Charpentier (1996) redogör för motorcykelkulturen på liknande sätt som Lagergren, utan att gå in specifikt på historien. Charpentier fördjupar sig mer i gemenskaperna och de värderingarna som mc-klubbar har, legala som illegala. Charpentier behandlar olika sorters grenar inom mc-världen, med ryggmärkesklubbar och touringåkare. Han räknar upp innehållet i de olika grenarna och vad som karaktäriserar och representerar en mc-klubb.

Charpentier (1996:102) kritiserar även media och anser att de rentav ljuger i vissa sammanhang och sprider felaktiga rykten om mc-världen.

Stig Grundvalls (2005) studie skildrar en klubbs resa (vilken han själv deltog i) från en vanlig mc-klubb till en kriminell, och vilka konflikter och motgångar en klubb stöter på när den bildas. Han beskriver den djupa mening ägaren tillskriver sin motorcykel och känslorna som uppkommer när en person åker motorcykel. Motorcykeln blir likt ett äktenskap som måste tas om hand och symboliserar frihet och hjälper till i skapandet av en identitet. Grundvall försöker förmedla den symbolik som finns i mc-klubbers gemenskap och i motorcyklar.

Värd att nämnas är likaså antropologen D. R Wolf (1991) som i några år deltog i en kriminell mc-klubb och som skildrar broderskapet och den uppbyggda identiteten hos en outlaw-klubb. Boken innehåller de steg som Wolf menar krävs för att bli medlem i en outlaw-klubb, från att vara vän till klubben till att bli fullvärdig engagerad medlem och ”ett med broderskapet”, vilket innebär att skydda sina bröder. Wolf har även ett genusperspektiv som skildrar kvinnorna i klubbarna och deras uppgift och situation jämfört med männen. Boken beskriver även männens uppfattning om kvinnor och hur kvinnorna påverkar klubben. Wolfs bok är grunden till mitt intresse för sammanhållningen i mc-klubbar, men han själv talar om broderskap som har en djupare och starkare innebörd än just sammanhållning.

2.2 Teori

I analysen av min empiri kommer jag framhäva motorcykeln och hur gemenskapen i klubben yttrar sig i olika sammanhang. Analysen kommer dessutom visa på det förhållningssätt och den uppfattning som gemenskapen innebär i relation till samhället, samt hur klubbmedlemmarnas beteende ändras beroende på vilken situation och sammanhang de befinner sig i. Till hjälp har jag Ferdinand Tönnies begreppspar Gemeinschaft och Gesellschaft för att urskilja klubbens gemenskap, sammanhållning och relationer. Som stöd till förståelsen av begreppsparen används likaså Johan Asplunds redogörelse av begreppsparen. Dessutom använder jag Goffmans begrepp bakre och främre region för att förstå de ändringar av beteende klubbmedlemmarna uppvisar beroende på ”publik” och sammanhang, allt i syfte att upprätthålla ett gott rykte.

2.2.1 Tönnies och Asplund – Gemeinschaft och Gesellschaft

Ferdinand Tönnies använde och utvecklade sitt begreppspar Gemeinschaft och Gesellschaft för att förklara moderniseringen av samhället i Tyskland (Abercrombie, Hill & Turner, 1994:430). Begreppen är idealtyper som används för att visa på kontraster. Det finns inte

någon direkt översättning av begreppen, men förenklat skulle Gemeinschaft kunna förklaras som gemenskap och Gesellschaft som samhälle (Asplund, 1991:8). Gemeinschaft är en familjeliknande gemenskap som förblir enad eller blir enad av nödvändighet (Tönnies, 2001:22). Den här sammanhållningen kvarstår även när människorna i gemenskapen separeras. En sådan gemenskap förankrar Tönnies i familjen, men Asplund skriver att gemenskapen också kan finnas mellan ”bröder” fastän de inte är släkt med varandra (1991:66). Människorna i Gemeinschaft har mycket gemensamt. De har gemensamma vänner, fiender, intressen, värderingar och strävanden (Tönnies, 2001; Asplund, 1991). På så sätt arbetar människorna i Gemeinschaft på ett sätt som frambringar värden (Asplund, 1991:76). Arbetet är ett självändamål och inte ett medel som i Gesellschaft, där all egendom och ägodelar ses för sin förmögenhet. Ägodelarna i Gemeinschaft ses nästan som levande varelser och att skiljas från dem kan vara plågsamt (Asplund, 1991:77). All privat och exklusiv samlevnad tillhör Gemeinschaft och är oftast bestående (Asplund, 1991:63–64,73), trots alla åtskiljande faktorer. Dock präglas Gemeinschaft ständigt av konflikter som måste lösas och hanteras inom gemenskapen. Människan är god mot sina vänner och ond mot sina fiender. Vänskap föder vänskap, fiendskap föder fiendskap, och på så sätt är det tillåtet och ärofullt i Gemeinschaft att känna illvilja mot fienden (Asplund, 1991:71).

I Gesellschaft däremot ligger tyngdpunkten hos individen. I Gesellschaft strävar människor efter det som gynnar dem själva mest (Tönnies, 2001:52). På så sätt handlar människorna i Gesellschaft rationellt (Tönnies, 2001:64). Ingen i Gesellschaft gör något för någon annan om det inte ger ett positivt utfall för dem själva (Tönnies, 2001:52). Gesellschaft kan genom det här ses som en marknad där strävandet handlar om förmögenhet. Marknaden medför konkurrens där människor tävlar mot varandra och strävar efter profit (Asplund, 1991:76). Det här kräver effektivitet hos människan för att vara konkurrenskraftig. Konflikter ses inte som ett problem i Gesellschaft då konkurrensen och marknaden gör konflikter nödvändiga. Gesellschaft kan förklaras som det offentliga livet och något konstgjort (Asplund, 1991:63–64). Ingen individ har någon direkt nära relation med någon annan såsom i Gemeinschaft, utan var och en företräder sig själv. Samhället i Gesellschaft är täckt av regler, och reglerna hör oftast ihop med pengar och tjänster (Tönnies, 2001).

Tönnies begrepp blir användbara för att ringa in klubbens sammanhållning, handlande och hur medlemmarna ser på samhället och sig själva. Till exempel diskuterar jag vad klubbens sammanhållning grundar sig på, och hur de ser media som sin fiende. Begreppen kan dessutom klargöra vilken vikt motorcyklarna har i medlemmarnas liv. De hjälper därutöver att

se skillnaden mellan en gemenskap som klubben har, och enskilda individers tänkesätt. Jag kommer alltså visa kontrasterna mellan Gemeinschaft och Gesellschaft, där klubbens sammanhållning lutar mer åt Gemeinschaft. Samtidigt är det viktigt att komma ihåg att begreppsparet är renodlingar; ingen empiri kan entydigt placeras inom det ena eller andra begreppet utan den sociala verkligheten är i princip alltid mer komplex.

2.2.2 Goffman – Bakre och främre region

Erving Goffman är allmänt känd för att ha haft inriktning på mänsklig interaktion, och ett av hans fokus låg på dramaturgi (Ritzer, 2000:226), där han beskriver vardagslivets interaktion med hjälp av teatertermer. Goffman ansåg att när individer interagerar vill de presentera sig själva så de accepteras av andra (Ritzer, 2000:226). Goffman undersökte hur individen presenterar sig själv och sin aktivitet, och hur individen försökte styra och kontrollera den uppfattning andra har om honom (Goffman, 1959/2009:9). För det här skapade Goffman bland annat begrepp som handlade om sociala regioner och regionbeteende. En region kan i princip vara vilket ställe som helst. Arbetsplatsen kan vara en region, garaget en annan. Poängen är att människor interagerar på olika sätt beroende i vilken region de befinner sig i. Deras agerande definierar också hur vi förväntas uppfatta en viss plats eller situation, alltså vilken sorts region det är frågan om. De begrepp som blir relevanta i mitt fall och som jag valt att avgränsa mig till är alltså främre och bakre regionen.

Goffman (1959/2009:97) beskriver den främre regionen som en plats där framträdandet äger rum. När en individ framträder i den främre regionen vill han ge intryck av att hans aktivitet i regionen upprätthåller och förkroppsligar vissa normer (Goffman, 1959/2009:97–98). Normerna förkroppsligas för att göra ett gott intryck på publiken och undvika sanktioner. Vilka normer som råder beror på sammanhanget, men ”passande” klädsel eller vårdat språk är exempel på normer som upprätthålls på jobbet (Goffman, 1959/2009:100) eller i offentliga sammanhang. Andra exempel är normer om hur andra ska behandlas och uppförandenormer (Goffman, 1959/2009:98). En person vet i regel att han är betraktad i främre regionen och agerar därefter. I främre regionen försöker en person visa upp det ideala, till skillnad från i den bakre regionen.

Den bakre regionen förklarar Goffman (1959/2009:101) som ”bakom kulisserna”. I en aktivitet som sker i främre regionen framhävs vissa sidor på ett uttrycksfullt sätt medan andra sidor som kan skada intrycket ”undertrycks” (Goffman, 1959/2009:101). Dessa andra sidor som undertrycks och som sedan kommer fram i en annan region, kallas den bakre regionen.

Goffman förklarar den bakre regionen som ett ställe där alla de intryck som väckts av framträdandet bestrids. Där visas sådana saker som undertrycks i främre regionen. Det går exempelvis att använda mer vårdslöst språk utan att några kränks eller ha en mindre vårdad klädsel (Goffman, 1959/2009:102). Den bakre regionen karaktäriseras även av att den agerande kan koppla av. Goffman uttrycker det som att lägga av sin fasad och kliva ur sin rollgestalt (1959/2009:102). Personen behöver inte anstränga sig och göra sig till utan kan vara sig själv. Goffman poängterar dock att många regioner kan i ett sammanhang fungera som främre region och i ett annat som bakre (Goffman, 1959/2009:112). Även om det går att identifiera en region som främre eller bakre region för det framträdande som den regelbundet anknyts med, exempelvis att klubben skulle ses som en bakre region, kan den i vissa fall också vara en främre region. Det informella beteendet som klubben präglas av när medlemmarna är själva, ändras när de framträder i den främre regionen.

I den här uppsatsen använder jag Goffmans begrepp för att förklara medlemmarnas och klubbens interaktioner och deras socialt grundande medvetenhet om när deras beteende måste ändras. Begreppen uppmärksammar i vilka situationer de kan koppla av, och när de förväntas lägga på sin fasad. De påvisar också att allt inte är svart och vitt, utan ett sammanhang kan präglas av en bakre region, men även av en främre. Exempelvis präglas motorcykelåkandet av en bakre region, men när västarna och ryggmärkena sätts på representerar de en klubb och måste uppföra sig; därmed förvandlas aktiviteten till en främre region.

Teorierna kan tyckas ligga långt ifrån varandra, å ena sidan hjälper båda till att bredda förståelsen för fenomenet jag valt att undersöka. Tönnies begrepp hjälper en att förstå sociala relationer, såsom sammanhållningen i en gemenskap. Begreppen bidrar till att se kontrasten mellan en gemenskap (Gemeinschaft) och ett mer individualiserat (Gesellschaft) samhälle. Goffmans begrepp, å andra sidan, uppmärksammar mänskliga interaktioner på ett mer detaljerat plan, hur människor förhåller sig till varandra i en viss situation, exempelvis är de avslappnade och frigjorda i en situation och mer representabla i en annan. Teorierna har valts för att komplettera varandra, och hjälper till att dels belysa hur klubben interagerar och förhåller sig till andra, dels för att belysa deras relationer och vad sammanhållningen grundar sig på.

3. Metod

För att uppnå uppsatsens syfte har jag intervjuat, observerat och skrivit ner anteckningar om en legal klubb under ett antal tillfällen. Jag har strävat efter att förmedla *deras* uppfattning om de här tre ämnena, och passande blir då att använda sig av kvalitativa metoder. Kvalitativ forskning bidrar till att identifiera problem som subjektet upplever och förstå meningen med vissa beteenden (Hennink, Hutter & Bailey, 2011:9). Dessutom används kvalitativa metoder för att förstå sig på fenomen som involverar exempelvis människors tankar, beteende och sociala normer (Hennink et al.2011:10). Jag har strävat efter att klubbens tankar ska stå i centrum, såsom hur dem själva ser på samhället, deras sammanhållning och vilken innebörd de ger motorcykeln. Metoden har sammanfört tre ansatser som är besläktade, nämligen etnografi, naturalism och hermeneutik. Genomförandet kan liknas vid etnografi, där människors vardagliga liv studeras under en tidsperiod, och där forskaren betraktar (och delvis upplever) vad som händer, och gör intervjuer både formellt och informellt (Hammersley & Atkinson, 2007:3). Insamlingen av data har utgått från huvudsakligen intervjuer, men också observation och fältanteckningar. Subjektens naturliga miljö studeras, för att senare i analysen tolkas i termer av betydelser, funktioner och konsekvenser (Hammersley & Atkinson, 2007:3). Exempelvis har jag besökt deras klubbstuga för att vara i deras naturliga miljö. Dock kan inte insamlandet av materialet ses som en fullständig etnografisk studie då jag endast besökte klubben två gånger under totalt cirka åtta timmar (Hammersley & Atkinson, 2007). Det önskvärda hade varit en längre etnografisk studie, där insamlingen av materialet kunde ha breddats och bestått av foton och andra dokument, (det var dock inte genomförbart för min del rent tidsmässigt). Som konstaterats ovan har strävandet varit att klubbmedlemmarnas uppfattning ska lyftas fram. Med en naturalistisk ansats har jag försökt fånga subjektens egna berättelser och studera dem utifrån deras egen naturliga miljö för att skildra deras verklighet (Gubrium & Holstein, 1997: 19,28). Det görs vanligast med hjälp av observationer. Att använda naturalismen syftar till att beskriva deras verklighet, känslor och uppfattningar (Gubrium & Holstein, 1997:19). Med en hermeneutisk ansats i analysen har jag försökt tolka och förstå medlemmarnas uppfattningar och praktiker (Bryman, 2008:507). Tolkningarna som görs inom hermeneutiken (noggrant underbyggda med empiri) handlar om att få fram de perspektiv som de studerande har (i mitt fall klubbmedlemmarna) och skapa förståelse i en viss kontext (Bryman, 2008:507–508). Jag har försökt under hela arbetes gång att tolka utifrån klubbmedlemmarnas perspektiv. Exempelvis försöker jag beskriva klubbmedlemmarnas perspektiv på medier och andra illegala klubbar.

Medlemmarna ansåg att medier och illegala klubbar var stora bovar till samhällets syn på klubben eftersom de gav en fel bild av motorcyklister. Det gjorde att människor kunde backa undan eller undvika klubben när klubbmedlemmarna var ute och rörde sig bland allmänheten.

3.1 Ansats och genomförande

Efter att ha begrundat forskningsfrågan, kunde jag välja vilka metoder som var lämpligast. Jag ville förstå mc-klubbars passion till motorcyklar, sammanhållning och relation till samhället, och det är tecken på att kvalitativa metoder bör användas. Urvalet har skett genom att en legal mc-klubb har kontaktats, då det var mc-klubbar som jag ville undersöka sökte jag mig därför till dem som hade intresset. Urvalet har således varit strategiskt (Bryman, 2008:392,434). Tillträde till klubben och intervjupersoner fick jag med hjälp av klubbens ordförande som jag kontaktade via mail och som fungerande likt en gatekeeper (Hammersley & Atkinson, 2007:49–53). Ordföranden samtalade med klubbmedlemmarna om min uppsats och de gav sedan sitt godkännande. För att få en bild av medlemmarnas egna tankar, känslor och meningen kring sammanhållningen, samhället och relationen till motorcykeln krävdes det intervjuer. En intervjuguide (se bilaga 1) konstruerades före besöken för att täcka de teman som valts ut (Hennink et al.2011:117). Det bästa alternativet ansåg jag vara en semi-strukturerad intervju som leder personen igenom hela intervjun och där de olika temana togs upp. Uppsatsen grundar sig på fem intervjuer på cirka 30 minuter och en gruppintervju med två personer på cirka 50 minuter. Alla intervjuerna spelades in efter godkännande, och genomfördes i de intervjuades klubbstuga. Uppsatsen grundar sig också på deltagande observation (Hennink et al.2011:179), eftersom jag var delaktig i klubbmedlemmarnas aktiviteter (torsdagsmöten) vid två tillfällen och gjorde fältanteckningar. Jag observerade medlemmarnas beteende och lyssnade på vad de hade att säga i den specifika kontexten de befann sig i (Hennink et al. 2011:170). Vid de deltagande observationerna satt jag med klubben, betraktade hur de betedde sig, lyssnade och samtalade informellt med dem. På så sätt kunde jag upptäcka normer och attityder i gruppdynamiken (Hennink et al.2011:171). Det var exempelvis familjärt med handslag och klapp på axeln, men också högljutt, mycket svordomar och skämt om vem som hade den bästa motorcykeln.

Efter varje besök skrev jag ned fältanteckningar så beskrivande som möjligt, (exempelvis hur stämningen var, vad som hände, vad folk sade) för att få förståelse om klubbens sociala miljö (Hennink et al.2011:195). För att komplettera mitt insamlade material och höja kvalitén, har andra studier använts inom området för att exempelvis få en bild av de kriminella klubbarna som det diskuteras om, och därtill belysa andra studier med liknande ämnesval. Efter att ha

transkriberat (se bilaga 2 för transkriptionstecken) och begrundat det insamlade materialet började min kategorisering där tre ämnen utmärkte sig: motorcykeln, sammanhållningen och samhället. Från de här tre kategorierna utmynnades grenar som representerade subteman inom respektive kategori. Efter kategorisering och upprepad läsning av materialet kunde jag identifiera tendenser angående exempelvis en gemenskap och medvetenheten om sitt beteende som i sin tur kunde förstås i termer av valda teorier. Min uppmärksamhet växlade mellan empirin och teorin under arbetets gång.

3.2 Kritiska och etiska reflektioner

När det gäller kvalitativa metoder såsom intervjuer och observationer krävs det ett etiskt tänkande genom hela processen för att undvika snedsteg. Det första viktiga steget är respekten för människor. Anonymiteten och konfidentialiteten har i mitt fall varit grundläggande (Hennink et al.2011:63–74). Med det här i åtanke minskar risken för skada för de medverkande, eftersom ingen kan identifiera personerna, eller platsen (Ryen, 2004:157). Därför har jag valt att inte nämna var i Sverige jag utfört studien och jag frågade alltid om de intervjuades och observerades samtycke (Ryen, 2004:156). När forskare studerar människors resonemang och uppfattningar gäller det också att inte vara nedvärderande, utan det är deras erfarenheter och värderingar som ska belysas på ett korrekt sätt. Ens egen subjektivitet måste likaså beskådas och hur antaganden, beteenden och värderingar kan ha inverkan på processen (Hennink et al.2011:19). Det viktiga blir att datainsamlingen inte blir vriden på ett speciellt sätt eller förvränger deltagarnas syn. Jag hade ingen erfarenhet om motorcyklar och legala klubbar, men desto mer om kriminella mc-klubbar (genom tidigare läsning). Jag tog därför inget för givet och försökte ha ett öppet sinne då klubben berättade om sina motorcyklar och sina erfarenheter om deras legala klubb. När man kommit ganska nära och vill skildra andras sociala liv är det också centralt att inte överdramatisera exempelvis samhällets och mediers roll, utan att hitta en balansgång (Hammersley & Atkinson, 2007:228).

I beaktandet måste det finnas den inverkan jag som utomstående har i deras sociala kontext, och i de medverkandes svar. Därför valde jag att utföra deltagande observation där jag samtalande om allt möjligt med de medverkande för att få en mer avslappnad stämning och som gjorde att jag smälte in. Jag försökte vara medveten om min position i fältet och anpassa mig till kontexten. Det är viktigt att poängtera att det är en tolkning som gjorts, men en tolkning kan också göra att man får förståelse för ett fenomen. Därför ansåg jag att det viktigt att komplettera mitt insamlade material med andra studier som kommit fram till liknande resultat för att höja reliabiliteten (Ryen, 2004:139). En tredje sak som ska tas i beaktandet är

att uppsatsen grundar sig på *en* klubb, så deras tankar och erfarenheter kan inte sägas motsvara mc-klubbar generellt. Det förklarar än en gång varför tidigare forskning har använts. Dock bidrar uppsatsen, som så många andra, till studiet om mc-klubbar, och medlemmars egna uppfattningar.

4. Analys

4.1 Sammanhållningen

Sammanhållningen i motorcykelklubbar förknippas ibland med ett broderskap som är så starkt att medlemmar till och med kan döda för sin broder (Wolf, 1991; Marsden & Sher, 2006). Den förknippas också med ett avståndstagande från det omgivande samhället. I kriminella motorcykelklubbar talas det om att broderskapet utgör den stora sammanhållningen i klubben. Broderskapet innebär medlemskap i klubben, vänskap, beskydd, att skydda dina bröder och fullständigt engagemang (Wolf, 1991; Grundvall, 2005; Marsden & Sher, 2006). Motorcykeln och klubben blir ett sätt att uttrycka sin avsky mot det byråkratiska samhället. Motorcykelklubben som jag besökte och vars medlemmar jag intervjuade var legal och utförde inga kriminella handlingar. Sammanhållningen utgörs inte heller av så starkt broderskap, utan en mer mildare variant. Därmed ska det inte sägas att en legal och illegal klubb är totala motsatser. Medlemmarna åker motorcykel, festar och åker på träffar precis som medlemmar i illegala klubbar gör.

Klubben är medlem i SMC (Sveriges Motor Cyklister), en organisation som arbetar bland annat för svenska landsvägsmotorcyklisters rättigheter och skyldigheter, samt samarbetar med EU, och trafikverket. Organisationen erbjuder också försäkring och rådgivning till motorcyklisterna som är medlemmar¹. SMC jobbar för samarbete och gemenskap mellan klubbarna, och tar ställning mot det som brukar förekomma i kriminella klubbar, det vill säga kriminalitet, droger och våldshandlingar².

Klubbens tillhåll låg in på en liten grusväg, osynlig från den väg som låg intill, och kan beskrivas mer som en stuga, än en lokal. Det fanns ett stort kök på nedervåningen, och tre rum på övervåningen med sängar för besökare under sommaren. Längst inne på nedervåningen i stugan fanns ett biljardbord som använts flitigt genom åren och en egen hopsnickrad bar som medlemmarna hängde vid, speciellt vid större träffar och på sommaren. Intill fanns rummet

---

¹ <http://www.svmc.se/smc/Organisationen/>

² http://www.svmc.se/smc/SMCs-arbete--fragor/Motorcyklisten/Vald_kriminalitet_och_droger/

där medlemmarna befann sig mest. Där fanns det soffor, tavlor på deras ryggmärke, skulpturer formade som motorcyklar och gåvor som getts av andra klubbar. Det var här det hölls torsdagsmöten och snackades om motorcyklar i flera timmar.

Sammanhållningen i klubben grundar sig på intresset för motorcyklar. Att äga en motorcykel är det centrala i en motorcykelklubb, men intresset för dem ska också finnas. Att tillhöra en motorcykelklubb utan att ha kört en hoj eller äga en hoj tycker många i klubben är ett tecken på att det inte är en "äkta" motorcykelklubb. Hela klubbverksamheten går ut på intresset för motorcyklar och att köra motorcykel tillsammans. Erfarenheter delas, och tips ges och tas emot för att motorcykeln ska fungera så bra som möjligt. Det snackas mycket om vardagliga problem, skämtas om vilka motorcyklar som är bäst eller om den senaste träffen då någon i klubben gjorde något roligt efter ett par öl för mycket. Motorcyklarna är det som binder ihop dem, men umgänget är minst lika viktigt. De flesta har varit vänner sedan tonåren och känner varandra väl. En del träffas även utanför klubbens verksamhet. Många uppskattade att klubben kunde vara ett ställe där det fanns andra med samma intresse och möjligheten att vara med i en gemenskap.

Att vara en ensamvarg skiljer sig från att åka motorcykel i grupp. Det skapar en känsla av tillhörighet som inte aktualiseras varje dag, men som det kan fallas tillbaka på när det behövs. Klubben är ett tillhåll där det inte diskuteras mycket om jobbet, utan det läggs åt sidan. Jobbet är en sak, klubben en annan. På så sätt blir klubben ett sätt att fly vardagens måsten, bryta vardagen eller slippa en tråkig kväll hemmet. Klubbmedlemmarna talade mycket om det roliga som de gör tillsammans, och att det får dem att stanna kvar i klubben. Klubben anordnar stora träffar någon gång per år och åker iväg på andra träffar på sommaren. Under vinterhalvåret ligger klubben lite i dvala, men några av medlemmarna träffas på torsdagarna och utanför klubben. Träffarna som klubben anordnar och åker på talas det gott om. Att träffa andra människor med samma intresse och där de avslappnat kan umgås skapar en gemenskap som också frambringar vänner (Nyberg & Berg 2009:35). Många i klubben har varit vänner sedan ungdomsåren, och de äldre medlemmarna har övningskört med de yngre. Gemenskapen finns mellan medlemmarna i klubben, därutöver finns det en gemenskap med andra klubbar som de umgått med vid träffar. Ordförande Dennis beskriver gemenskapen:

Men det är ju inte bara vi utan det är hela bikervärlden som är avslappnad. Det är ingen som behöver göra sig till eller vara märkvärdig utan man kan va sig själv. Jag tror inte nån blir mobbad oavsett hur dom ser ut eller vad de gör, ålder eller på nått sätt. Utan alla får va sig själva. Bikers dom e (.) det är ENKLA människor. Helt enkelt.

Avslappningen i klubben och att alla accepteras för den de är ökar sammanhållningen i motorcykelklubben då man kan ”vara sig själv”. Det är ingen som pressar dig till något och du behöver inte göra något eller vara någon för att få vara med. Klubben arbetar för ett avslappnat umgänge där ingen behöver göra sig märkvärdig på något sätt. Allt ska vara så enkelt som möjligt, motorcykeln packas, det körs till en destination och sovplatsen blir ett tält. Det behövs inte mycket för att folk ska vara nöjda och gemenskapen ska finnas.

Sammanhållningen i klubben kan framförallt beskrivas med hjälp av det begrepp som Tönnies kallar Gemeinschaft (2001:22). All förtrolig, exklusiv och privat samlevnad tillhör Gemeinschaft (Asplund, 1991:63). Klubben är intim, medlemmarna delar med sig av vardagliga problem och umgänget alstrar mycket vänskap. Träffarna kan också ses som Gemeinschaft i den bemärkelsen att de enbart är tillgängliga för motorcykelåkare som har samma intresse. Gesellschaft, däremot, är det offentliga livet (Asplund, 1991:63) och det stängs ute då det är artificiellt; på träffarna kan man vara sig själv. I Gemeinschaft är man bröder eller systrar fastän man inte måste vara släkt med varandra (Asplund, 1991:66), vilket liknar träffarna och klubbens sammanhållning. Det arbetas för en gemenskap inom klubben, man ställer upp för varandra och accepterar varandra. Klubben är på så sätt familjär, vilket kännetecknar Gemeinschaft (Tönnies, 2001:22). Människor i Gesellschaft är däremot inte vänner utan konkurrenter och individualister (Asplund, 1991:75).

Även Goffmans begrepp är användbara för att förstå klubbens gemenskap. Goffman skriver att i den bakre regionen kan det slappnas av och fasader kan läggas bort (1959/2009:102). Att då accepteras som man är skapar en avslappnande stämning i klubben och fasaden som kan finnas på jobbet försvinner. Goffman beskriver den bakre regionen som ett ställe där det kan pratas med stötande uttryck utan att någon kränks (1959/2009:102). Det går att snacka skit om andra när man träffas och använda stötande ord (svärord, drastiska uttryck, jargong) som inte passar i officiella sammanhang (Goffman, 1959/2009:114). Klädseln kan vara annorlunda än exempelvis på jobbet. Det går att vara klädd i en enkel hood – tröja eller västen med ryggmärket på. På arbetet får de ”undertrycka” den stilen för att passa in i jobbets normbildning (Goffman, 1959/2009: 100), något som de slipper vid bikersammanhang. Sammanhållningen präglas alltså tydligt av en bakre regions – stämning.

Enkelheten i klubben gör också att de inte är helt förbundna till klubben, såsom andra kriminella gäng (Wolf, 1991; Marsden & Sher, 2006). Folk kommer och går och familjelivet

tar över under vissa perioder. När jag frågar i en intervju vad klubben har för fördelar berättar Benny hur klubben fungerar:

För de (.) det är rätt, bra för– men när man börjar bli äldre här nu va– så det är inga större krav på en liksom. Ju tuffare klubbbar du är med liksom i ju större krav ställs det på dig också. Och här behöver man inte vara 100 procent engagerad liksom eller något sånt va. De– man får vara som man är.

Klubben är ganska kravlös och ett längre uppehåll innebär inte att du kastas ur. I Gemeinschaft förblir människorna i grunden förenade trots alla åtskiljande faktorer (Asplund, 1991:73). Du tillhör fortfarande klubben oavsett hur långt uppehåll som görs, förutsatt att du betalar medlemsavgiften. Det enda kravet som klubben har är att du ska äga en motorcykel.

Just medlemsavgiften tyder på att klubben inte är en renodlad Gemeinschaft. Medlemsavgifter och bestämda städdagar är tecken på Gesellschaft; det ställs formella krav på individen. Det finns stadgar, regler och pengar involverade, det som Gesellschaft kännetecknas av. För att upprätthålla klubben krävs vissa regler och ekonomisk bas, och det betyder då att det inte kan handla om renodlad Gemeinschaft. Sammanhållningen har med andra ord inslag av Gesellschaft även om Gemeinschaft-dragen dominerar.

Det finns också fruar som accepteras då de åker med sina män. Klubben är speciell på så sätt att den är blandad med kvinnor och män, där tre stycken kvinnor kör egna motorcyklar och fyra åker med sina män. Det skiljer dem från de mer renodlade kriminella mc-gängen där kvinnorna är fruar, eller som Wolf (1991:133) skriver, ”mamas” och ”broads” som ska tillfredställa medlemmarna sexuellt eller känslomässigt. I klubben som jag besökte var kvinnorna med i klubben och körde, och en kvinna hade suttit som ordförande i några år. Stereotypen att det enbart är män i klubbarna fungerar alltså inte här (Nyberg & Berg, 2009:29), och det visar samtidigt på klubbens sammanhållning som består av enkelhet och öppenhet. Då klubben både är en blandklubb och en äldre klubb som funnits i över femtio år, får medlemmarna oftast vara för sig själva vid större träffar där kriminella gäng kan förekomma. Acceptansen ligger i klubbens ålder, men också i medlemmarnas ålder: den yngsta är 40 år och äldsta över 65. Eftersom klubben består mest av äldre män och kvinnor som älskar motorcyklar anses andra klubbar betrakta dem, (som de själva beskriver det), ”lite mesiga” och bryr sig inte om deras klubbverksamhet.

Medlemmarna var noga med att poängtera att klubben står utanför den så kallade Sverigemodellen, och det var det som kännetecknade den. När jag i intervjun frågar Uffe vad som är det bästa med klubben kommer just föraktet av Sverigemodellen fram:

Det bästa med klubben är att vi inte är med i den där jävla Sverigemodellen eller något sånt där va, de– sen det där tvånget som många klubbar ha va(.) att vi måste göra olika saker hela tiden³ å eh det har vi inte här. Hinner vi inte med det så skiter vi i at'. Känner vi för det så gör vi det å eh lite såna där grejer. Nu har vi– det är ju som jag har gjort och gått och målat alla dörrarna här och allting där nere. Jaa jag har gjort det, men jag vaknat för tidigt på morgonen så kör jag ut och gör det. Maj kvittar det om jag gör det själv det är ju skitsamma. De eh– man bara gör at'. Har dom inte tid, nej, so what.

Sverigemodellen sägs Hells Angels ha skapat för att knyta ihop mc-klubbar i landet. De ska hålla sig till vissa regler som en bikerklubb måste följa (Grundvall, 2005:87). För att vara med i Sverigemodellen måste övriga klubbar i modellen godkänna klubben. Klubbnamnet, logotyp och färger ska exempelvis godkännas (Grundvall, 2005:87). De som vill gå med i Sverigemodellen får en provperiod, och om klubben blir invald förväntas man att hjälpa andra klubbar i modellen på olika sätt och man blir därmed bunden till reglerna och modellen⁴.

Klubben förknippade Sverigemodellen med illegala klubbar som de inte ville ha att göra med.

Sammanhållningen innefattar alltså ett förkastande av Sverigemodellen. Klubben står utanför modellen och intresset ligger bara i att åka motorcykel, ha roligt och umgås med gänget. De umgås inte med illegala klubbar, utan vänskapskretsen sträcker sig till klubbarna som liknar dem själva. Träffarna de åker på består oftast av likasinnade, även om Sverigemodellen–klubbar förekommer. Oftast håller de sig i ett hörn för sig själva, berättar de intervjuade. Men atmosfären blir oftast spänd när en större klubb såsom Hells Angels gör entré. De flesta som kommer på träffarna vill bara träffa människor med samma intresse, ha roligt och är inte ute efter bråk.

Diskussionerna har gått i klubben om vad som skulle hända om en kriminell klubb skulle besöka klubbhuset. I en intervju med ordförande frågar jag om de befattar sig med kriminella klubbar och han berättar vilken syn klubben har på de andra kriminella klubbarna:

---

³ Klubben har ingen tydligt agenda som måste följas såsom de kriminella klubbarna. De är inte heller underordnade någon annan mc-klubbs regler, utan de bestämmer själva exempelvis var de ska anordna träffar, och när de ska göra det.

⁴ <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=110&artikel=3751065>

Däremot har vi diskuterat vad vi gör om dom kommer hit till vår träff. Givetvis, men eh, då kom vi fram till det att så länge dom sköter sig så är alla välkomna. Man kan inte diskriminera folk för dom har en tröja på sig.

Att människan är god mot sina vänner och ond mot sina fiender, skriver Asplund (1991:70), är karakteristiskt i Gemeinschaft. Klubben har som policy att så länge de människor som kommer till träffarna sköter sig oavsett bakgrund eller ursprung är de välkomna. Om de missköter sig åker de ut och ses därefter inte som pålitliga längre. Sådana situationer uppkommer varje gång klubbar kommer till träffar och därför genererar Gemeinschaft vänskap och fiendskap. Att klubben känner illvilja gentemot Sverigemodellen-klubbar och undviker dem tycks inte underligt då det i Gemeinschaft är tillåtet att ha en grundad illvilja gentemot fiender; det betraktas som ärofullt att stå emot dem i deras klubb (Asplund, 1991:71).

Klubben arbetar för att frambringa sådant man råar om. Uffe beskriver hur han målade om stugan för att upprätthålla standarden, andra satte in i luftvärmepump så de kunde umgås på vinterhalvåret likaså. Avsikten var inte för vinning eller profit som det skulle ta sig uttryck i Gesellschaft (Asplund, 1991: 76), utan för att förbättra standarden och trivseln i klubbstugan. I Gemeinschaft blir inte arbetat avlönat, utan belönat (Asplund, 1991:78). Belöningen blir ett uttryck för uppskattning och gillande och beviljas inte för att frambringa önskade resultat utan av vänlighet (Asplund, 1991:78). Resterande medlemmar i klubben uppskattade arbetet som gjorts för miljöns skull och för att de kunde fortsätta träffas när det blev kallare ute.

Sammanhållningen utgörs även av klubbmärket. Märket symboliserar tillhörighet som oftast sitter på ryggen på motorcyklisters väst. Ryggmärkena förknippas oftast med kriminella klubbar såsom Hells Angels bevingade dödsvalle (Marsden & Sher, 2006:48) eller Bandidos man med sombrero och svärd i handen (Shields, 2012:16), men klubben jag besökte hade ryggmärke likaså, en stor fågel på ryggen. Ryggmärket genererar ett visst ansvar. Märket symboliserar tillhörighet, och märket på ryggen kräver begrundan innan handling.

Thompson (2008:148) skriver om betydelsen om att betrakta oddsens före handling. Om en medlem begår ett misstag med västen på befläckas hela klubben. Liknande ansvar har den legala klubben som jag besökte. Med klubbmärket på västen gäller det exempelvis att inte köra fort och vårdslöst inne i den närliggande staden, då de vill visa att deras klubb är proper. Med märket på ryggen representerar de klubben, som ska stå för glädjen och intresset för motorcyklar. Eftersom staden är ganska liten sprids rykten snabbt, och att förknippas med

något negativt är det sista klubben vill, dels på grund av värvning av nya medlemmar, dels för att förbättra anseendet som motorcyklister har i staden.

Flera av medlemmarna talade om en särskild händelse som förändrade stadens syn på motorcykelklubbar. En man som sägs att tillhört en känd illegal mc-klubb hade skjutits till döds i staden, och därefter gick rykten att staden blivit centrum för ett mc-krig. Ryktena förvärrades när medlemmar från Hells Angels och andra kriminella klubbar kom under begravningen för att sörja och hylla mannen. Många motorcyklister höll sig hemma under den perioden och invånarna i staden undvek att komma i närheten av klubbarna efter att det utbrutit skottlossning mellan de kriminella klubbarna. Det resulterade i att invånarna undvek alla motorcyklister under en period, däribland den legala klubben jag besökte. Även klubbens aktiviteter minskade ett tag på grund av kriminella klubbars närvaro.

Efter den händelsen anses sammanhållningen i klubben ha förbättrats. Medlemmarna har på nytt försökt bygga upp anseendet för motorcyklister i staden. Därför känner de ett slags ansvar att visa att alla klubbar inte är kriminella. Genom att klubben anordnar en träff varje år som även lokalbefolkningen besöker, kan de visa upp en mer trevlig sida av motorcykelvärlden än den kriminella. Träffarna gör att klubben samlas, och att medlemmarna arbetar tillsammans för sin fortsatta existens (Asplund, 1991:76–77). Det visar emellertid att en Gemeinschaft ständigt får tampas med konflikter (Asplund, 1991:73). Konflikter som uppstod i den legala klubben gällde vem som skulle få släppas in i gemenskapen och klubbens fortsatta existens. Vid den perioden separerades gruppen på grund av rädsla, men också på grund av samhällets syn. Diskussionen som uppkom då var om de skulle träffas på ett tag med tanke på skottlossningarna som hänt. Även mindre konflikter såsom bestämmande av datum för träffar och vem som ska dra sitt strå i stacken uppkommer vid exempelvis städdagar eller fikar till torsdagsträffarna, konflikter som uppstår i familjeliknande gemenskaper.

Konflikterna, förklarar Asplund, är Gemeinschafts baksida (1991:73). Även om Gemeinschaft kan vara romantiserat, präglas det i praktiken av ständiga konflikter och felsteg, såsom inom mc-klubben. Bristande ansvar och agerande för egen vinning resulterar i att personen förkastas eller i värsta fall kastas ut ur klubben. Annat gäller i Gesellschaft där var och en förväntas sträva efter egen vinning och där du i princip kan göra det ogjorda ogjort (Asplund, 1991:72–74). I Gesellschaft företräder var och en sig själv och handlingssfärerna är avgränsade mot varandra och förvägrar i princip alla andra inträde (Asplund, 1991:74).

4.2 Passionen för motorcykeln

Att äga en motorcykel är en förutsättning för att vara med i en motorcykelklubb och om du inte har någon passar du inte in. I klubben jag besökte var motorcykeln central, den anses ge avslappning och flykt från verkligheten för en stund. Motorcykeln kan vara allt från en Suzuki, en gammal CBX och en Honda till en Harley Davidson. Både Suzukin och CBX:en är stora och snabba och kan komma upp i 300 km/h. Harley Davidson är en lugnare cykel, med ett ”skönt dunkande ljud” (som en klubbmedlem säger) som klarar av runt 150 km/h. Någon som gillar fart väljer att köra en Suzuki eller CBX, medan Harley Davidson passar den som gillar att glida eller som vill bli den traditionella motorcykelåkaren.

Motorcykeln är individuell, och modell och utseende beror på sin ägare. Alla har olika preferenser, men på ett eller annat sätt får en köpare upp ögonen för motorcykeln.

Medlemmarna i klubben beskrev det nästan som kärlek vid första ögonkastet. Karin, 51 år, beskriver när hon såg sin nuvarande motorcykel för första gången:

Å sen så såg jag den på bild å, å då hade jag CB–Yamaha och CBX:en. CBX:en är BLIXTERSTOR å så fick jag sen syn på denna då som ändå var mitt, för jag tycker inte om att ligga framåt eller ligga bakåt, jag vill sitta PÅ. Du vet så ((visar att hon sitter mitt på cykeln och upprätt)). Det känns liksom att man sitter på sin cykel. Så jag vill ha sån klassiker. Å sen så såg jag kort på den här. Då å ba WOW! Där är ju MIN motorcykel!

När man fått syn på motorcykeln och sedan kört den så är man ”fast” – den bilden ger medlemmarna. Även om en del föredrar ett specifikt märke eller cykel så fästs man vid den, det kan vara dunkandet, snabbheten eller att den cykeln bara är *din*. Man får upp ögonen för motorcykeln, liksom kärlek. Oftast är det utseendet som det tittas på först, men komforten, själva ljudet och känslan anses också viktigt. En motorcyklist har ett antal kriterier som ska vara uppfyllda för en motorcykel. Den ska ha utseendet med sig, och tycket varierar från person till person. Det talas mycket om komforten, man ska sitta skönt om det ska åkas en längre sträcka. Ljudet är ett tredje kriterium, där motorcykeln ska ha ett skönt ljud vid acceleration. Om de här tre kriterierna är uppfyllda förstärks känslan vid åkandet.

Passionen för motorcyklarna kan för en utomstående tyckas underlig. Dock sker omsorgen av motorcykeln oftast ensamt eller med någon som delar intresset. Då kan det ske i avslappnade former utan att någon ”dömer” passionen. Goffmans studier av beteende i bakre regionen, kan fungera som en parallell till det här. Goffman (1959/2009:102) talar om bakre regionen som en plats där inga blickar fästs på en, och där det inte finns någon direkt publik. Goffman

beskriver det som att lägga av sin fasad och koppla av. Bakre regionen blir ett sätt att skapa en buffert mellan sig själv och de deterministiska krav som en individ omges av (Goffman, 1959/2009:103). Passionen för motorcykeln kan leva ”fullt ut” i den bakre regionen utan att någon dömer eller värderar en.

Motorcykeln och åkandet blir en del av dig, och det kan vara svårt att släppa. Motorcykeln växer samman med en så det blir svårt att avvara varandra (Grundvall, 2005:189). En del medlemmar har bildat familj och har under en tid varit tvungna att ”släppa” cykeln, men de har hittat ”tillbaka” till motorcykeln när barnen blivit stora. Andra kan vid något tillfälle trillat på ett sådant sätt att motorcykeln och en själv skadats, vilket ”förstört” en hel säsong, (men någon ”trotsade allt” och åkte ändå, framkom det i en intervju). Motorcykeln är alltså en oerhört kär ägodel, ungefär som ägodelar beskrivs i ett Gemeinschaft. En annan försöker åka året om och sätter sig upp mot både underlaget och vädret. Att den anses bli en del av ägaren kan även urskiljas när det gäller att ta hand om den. Uffe beskriver för mig hur en motorcykel ska vårdas:

Man ska gå förbi och klappa till och kela lite, va. Det ska man göra varenda dag. När man går förbi motorcykeln. Det ska man göra.

Det putsas på den då och då för att den ska bli polerad och det meckas och skruvas till. Det handlar också om omsorg: att det klappas lite på den, den underhålls med olja, besiktning och tittas till under året som det inte åks lika mycket. Det kan vara att gå ner i garaget och starta upp den under vinterhalvåret eller köpa delar till cykeln som ska bytas. Allt det här görs för att förhållandet till den ska vara så långvarig som möjlig. Grundvall (2005:189) skriver om att för en del blir motorcykeln ett ”livslångt äktenskap” som måste tas om hand. Mellström skildrar på liknande sätt hur maskiner blir förmänskligade och blir till föremål för glädje och sorg (1999: 65-66), känslor som uppenbarar sig när motorcykeln måste lämnas ifrån eller när den inte går att köra. Det gäller att sköta om den, även om det handlar om petitesser som att byta olja. Även om de nyare modellerna inte behöver så mycket påpassning som de äldre så tittas dem till i alla fall. Att visa upp cykeln i sitt bästa skick är viktigt, och att åka med en smutsig motorcykel är otänkbart, såsom medlemmarna beskriver det.

Att förhållandet till motorcykeln äger rum i en bakre region kan bero på en bristande förståelse från andra när det gäller passionen för motorcykeln. Att exempelvis en familjefar åker en farlig motorcykel när han har små barn hemma ses förmodligen inte som det idealiska. Att gå ner till garaget och klappa lite på den kan upprätthålla de emotionella banden

under de perioder då man inte kan åka och göra det lättare att "hitta tillbaka" när barnen växt upp. Andra som sörjer sin förstörda säsong, som åker vid skador, eller åker året om, håller sig då i de bakre regionerna, alltså inom klubbens arena. Samma sak gäller skötseln av cykeln och omsorgen av den, som att "klappa och kela" med motorcykeln. Att dela med sig av det i de främre regionerna skulle riskera att bidra till en bild av dumdristighet och överdriven eller irrationell passion. Goffman (1959/2009:97–98) beskriver en individs framträdande i främre regionen som ett försök att ge intryck av att hans aktivitet upprätthåller och förkroppsligar vissa normer, exempelvis visad anständighet och moral. För att inte bilden av ens intresse för motorcykeln och en själv ska skadas undertrycks vissa sidor av aktiviteten och förpassas till en mer skyddad sfär (Goffman, 1959/2009:101), såsom i det här fallet passionen och omsorgen för motorcykeln.

Vi kan också vända oss till begreppsparret Gemeinschaft – Gesellschaft för att förstå medlemmarnas förhållande till motorcykeln. Asplund (1991:77) beskriver den utvidgning av jaget som ägodelar fungerar som i Gemeinschaft. Asplund menar att i sin ideala form är ägodelarna levande varelser. Motorcykeln kan ses som en ägodel som på samma sätt utvidgar jaget med frihetskänslor, där du kan vara dig själv och slappna av. Ägodelen är oförryttlig och att skiljas från den är plågsamt (Asplund, 1991:77). Motorcykeln tas omhand likt ett barn med omsorg, som "kelande" eller tilltittande. Motorcykeln visade sig också svår att skiljas från, även vid skapandet av familj (ett konkurrerande åtagande) eller skada. I Gesellschaft, däremot, frambringar ägodelar i princip endast förmögenhet (Asplund, 1991:77), ägodelarna betraktas utifrån pengavärdet. Något sådan kunde inte urskiljas från klubbmedlemmarna (man talade inte om motorcyklarna på sådana sätt) utan det var cykeln i sig och vad den skapade hos människor som betydde någonting, inte cykelns pengavärde.

Förhållandet till motorcykeln kan ses som avslappning. När det åks motorcykel är det bara du och motorcykel och ett lugn infinner sig. När jag ber Uffe beskriva hur det känns att åka motorcykel talar han om detta lugn som motorcykel ger honom:

Om du tänker dig om du (...) Jag tycker om havet, har haft båt i många år. När du kommer ut på havet så är det ett lugn som går över dig. Och är det stiltje ute på havet så är det ännu lugnare. Så känner jag mig när man sätter sig på motorcykeln. Det är ba, allting rinner bara av en. Man bara sitter där och känner vinden och det är helt avkopplande. Har jag haft det fruktansvärt på jobbet till exempel så vill jag helst ta motorcykeln och köra. Då släpper allting, spänningar och man funderar på helt andra saker.

Lyssnandet på dunket eller accelerationen från motorcykeln gör att det upplevs som om ”allt försvinner”. Efter en dålig dag på jobbet kan motorcykeln göra att all ilska eller negativitet försvinner, ett avslappnat sinne infinner sig. Vinden eller farten rycker tag i ilskan och gör att den rinner av en och det glöms bort för ett tag då det krävs närvarande till 100 procent på cykeln. Medlemmarna ger en bild av att motorcykeln hjälper till att bearbeta irritation, och efter åkturen kan du tänka klarare igen. På cykeln kan man finna sig själv igen och bearbeta flera olika sorters känslor, inte enbart ilska, utan glädje likaså (Wolf, 1991:49). På jobbet, däremot, måste det idealiska visas och ditt bäst presterade jag. När du sitter på motorcykeln kan du vara avslappnad och bearbeta dina känslor. Själva åkandet blir ett bakre-regionsbeteende där du för en stund kan vara avslappnad (Goffman, 1959/2009:102) och släppa taget om det idealiska handlandet som sker i främre regionen. Upprätthållandet av normerna kan läggas på is, man kan lägga av sin fasad och kliva ut ur den rollgestalt som är nödvändig på jobbet (Goffman, 1959/2009:102). När Uffe talar om att allting ”släpper” vid en åktur skulle det kunna tolkas som en paus från Gesellschaft med dess krav på effektivitet och rationalitet (Tönnies, 2001:64–65), en paus som ger ork för att sedan återgå till det kapplöpande och segmenterade livet (Quinn & Forsyth, 2009:245).

Alla medlemmarna beskriver att själva åkandet ger en känsla av frihet. Stefan, 52 år, skildrar friheten som ett sätt att ha kontroll, men också friheten att göra vad du vill:

Nej det är ju alltså(.) det är ju känslan av att– alltså man känner sig lite fri. Det är ju som man är i vilda västern, man är lite som en cowboy kanske. Man tar, hoppar upp på hästen och bara rider iväg. Det går så snabbt allting, du behöver inte planera någonting utan du bara hoppar upp och sätter dig på motorcykeln sen bara kör du.

På motorcykeln är friheten den största känslan som infinner sig när vinden piskar en i ansiktet, som åkare får du bestämma farten och *känner* farten. Ägaren utövar ett slags kontroll över cykeln som bara han eller hon har. Det gör det lätt att köra för fort när adrenalinet och frihetskänslan accelereras. Det här ska inte förväxlas med dödslängtan, utan adrenalinet, frihetskänslan och farten är ett tecken på att du verkligen lever, och känner att du lever.

Närvaron till naturen ökar vid motorcykelåkande då naturkrafterna träffar dig på ett annat sätt än i en bil. Ordförande Dennis i klubben berättar om en resa till Norge tillsammans med sin flickvän där upplevelsen av naturen uppenbarade sig:

Så vi har ju kört en del i Norge. Och vi har ju åkt bil upp i norra delarna av Norge då, och det är ju djävulskt vackra vyer där. Men hon sa det när vi var där uppe motorcykel sist där att, jag har

åkt denna vägen så många gånger men nej. Så vackert som det va när man åkte på motorcykeln, man känner, man kommer ner och det är en kohage och det luktar lite koskit och det är, ja, det, det, det blir en helt annan upplevelse. Det är det som är svårt att beskriva, du måste uppleva det.

Vyerna förstärks på en motorcykel jämförelsevis med en bil. Du är inte inne i en bil som separerar dig från vyn, utan ute, på motorcykeln. Vinden piskas mot ansiktet och regn blir mer påtagligt. Dofterna som uppkommer under våren när de första blommorna blommar och sommarens hästhagar blir mer framträdande. Temperaturskillnader är något som märks av och som kan skifta från kallt till varmt. En klubbmedlem beskrev en varm sommardag som att det blåser med en hårfön i ansiktet. Utsikten förstärks då det kombineras med temperaturen, vinden och dofterna, närvaron blir total och därför höjs också upplevelsen och synen på vyerna blir större. Det blir likt en överväldigande känsla av närvaro med omgivningen och som motorcyklisten själv har kontroll över (Wolf, 1991:49). Som person måste du vara *där* för att känna det. Exempelvis kan en bild säga mer än tusen ord, fast du måste vara *där* för att uppleva hela känslan. Liknande är det att åka motorcykel, som de intervjuade berättar: dofter, vyer, temperatur och vind är svårt att beskriva, du måste själv sitta på motorcykeln för att förstå friheten som infinner sig och att den kombinationen av allt det här gör upplevelsen unik och beroendeframkallande.

Att motorcykeln blir en bakre-regionsaktivitet har att göra med friheten, men också den avslappning som motorcykeln ger. På motorcykeln kan du vara dig själv, du kan ha kontroll och känna frihet. Det som annars ”undertrycks” kommer fram (Goffman, 1959/2009:101), såsom vissa känslor. Du är bakom kulisserna där ingen riktigt dömer dig, till skillnad från där ”publiken” finns i arbetslivet och det konventionella samhället, där det kontrollerade uppförandet är centralt och där det idealiska förväntas ske.

4.3 Samhället

Samhället syn och media har en betydande roll när det kommer till hur klubben uppfattar sig själv. Media har målat upp motorcykelklubbar som stora delägare i den organiserade brottsligheten, våld och droger (Svedin, 1999:11). Bara att en klubb befinner sig någonstans skapar oro hos allmänheten (Korsell & Vesterhav, 2012:331). När jag talade med Uffe i en intervju om de vanligaste missuppfattningar klubben har, beskrev han dem som följande:

JA. Dem tror ju vi är krim- de tror ju alla dem. Det är ju journalisternas fel. Dem skriver så mycket skit som de e, det är ruskigt, man blir rädd. Och det är ju de, det är ju dem som ställer till det va.

Media skuldbeläggs för bilden av motorcykelklubbarna, och att det inte finns några underlag för det som skrivs. En del hävdade att det skrivs mycket om motorcykelklubbar för att sälja lösnummer. Bilden av motorcyklisters tuffa attityder och leverne har funnits länge, filmerna som kom ut under 50- och 60-talet såsom *The Wild One* och *Easy Riders* påverkade många (Grundvall, 2005:59–60). Tuffa killar i svarta skinnjackor utgjorde imagen. Bilden kan även ha påverkats av att motorcykelklubbar växte i antal under 70-talet, vilket ledde till 80-talets fejder mellan klubbarna på marknaden och därefter 90-talets krig (Grundvall, 2005:60). Mellström (1999:75) skriver att hotbilden i huvudsak är ett medialt fenomen som många förknippar med den outlaw- eller bikerkultur som hade sin startpunkt på 90-talet i Sverige. Under 90-talet sågs motorcykelklubbarna som ett stort hot i Sverige, till stor del på grund av de skottlossningar som skedde (Korsell & Vesterhav, 2012: 347). Det som media sällan informerar om är att de kriminella klubbarna kallar sig ”1 procent”, vilket betyder att det är 1 procent av alla klubbar som besudlar den allmänna synen på klubbar och motorcyklisterna (Wolf, 1991:4).

Medier kan ses som en typisk *Gesellschaft* - verksamhet då det råder generell tävlan och konkurrens (Asplund, 1991:75; Tönnies, 2001). Tidningar vill sälja sina lösnummer och nå ut till, och sälja till så många som möjligt. Medier strävar efter vad som är till deras fördel och befrämjar egna intressen (Asplund, 1991:75), vilket är kommersiellt definierat. Vissa av de medlemmar jag talat med tyckte det var synd att medierna aldrig uppmärksammade det som var bra med klubbarna utan när det skrevs om mc-klubbar handlade det om Hells Angels eller när mc-klubbarna hamnat i bråk. Men ”vanliga” mc-klubbar väcker inte samma nyfikenhet som de kriminella, som en medlem påstod.

Gesellschaft är en marknad, en marknad av ekonomisk karaktär (Tönnies, 2001). Medier blir en del av en marknad där det största intresset är vinsten. *Gesellschaft* är uppbyggt på vinning och individualism, ingen vill göra något för någon annan om de inte får något i gengäld (Tönnies, 2001:52). Därför kan det uppfattas som att media skriver för vinstens skull snarare än för att sprida nyttig information.

Uppfattningen att många klubbar är kriminella visar sig i hur människor betar sig när klubbmedlemmarna rör sig ute bland folk. Något som de själva påstår har mycket att göra med rapporteringen från media. En medlem i klubben berättar när han besökte MAXI iklädd motorcykelkläder och ryggmärket för att handla:

En del flyttar på sig när man kommer ba. Jag var inne på MAXI nu innan jag körde hit, tvungen att handla lite mjölk och det är rätt lätt att gå igenom när det står flera stycken. De bara backar.

Att folk tittar snett på en, eller drar sig undan när medlemmarna är ute på stan anses vanligt förekommande. Både när de åker runt i Sverige på träffar och när de vistas ute i centrum betraktar samhället dem med viss skepsis. Medlemmarna upplever att människors sätt att tänka influeras av mediernas rapportering, något som medlemmarna själva får erfara. Samhället associerar motorcyklister med kriminalitet, och besöket på MAXI kan tolkas som en krock mellan bakre och främre region. Den lediga klädseln som bärs och förknippas med bakre regionen krockar med den främre regionen med dess normer och fördomar om motorcyklister och deras klädsel (Goffman, 1959/2009:114). Det här kan också kopplas till vad Asplund (1991:77,80) skriver beträffande att människor i Gesellschaft oftast agerar överlagt och rationellt. Att människor flyttar på sig eller tittar snett på en motorcyklist ter sig då inte konstigt eftersom det stått i tidningen om motorcyklisters verksamheter. De handlar helt enkelt efter det som för dem är rationellt och som de själva vinner på. Kvinnorna som kör motorcykel förminskar dock fördomarna och synen på klubben. Att se en kvinna köra motorcykel trots att klubbar förknippas med maskulinitet lugnar ner omgivningens inställning, antyder medlemmarna.

Som tidigare nämnts står klubben utanför den så kallade Sverigemodellen.

Klubbmedlemmarna målade upp medier som den stora boven när det gällde synen på motorcyklister, men nämnde också de kriminella gängen. Många var enade om att medierna skrev mycket ”skit”, men ansåg samtidigt att inte allt de publicerade var skrivelser, utan att det stämde i extremfallen såsom Hells Angels. Jag frågar Uffe i en intervju om han tycker det medierna skriver stämmer överrens med verkligheten, och han svarar:

Den stämmer i den värld där den ska stämma, problemet är med dom klubbarna. Vi här småklubbarna (...) dom blir lidande från allting när det gäller dem här dårarna, HA och Bandidos och dessa, tyvärr. Så alla blir ju dragna över en linje.

Uffe menar att det medier skriver om enbart gäller i de kriminella klubbarnas värld, och inte bland andra. På så sätt har klubben har en klar bild om vilka som är ens fiender och vänner. Både medier och de kriminella mc-gängens ses som stora bovar till att samhället tittar snett på klubbar som har en passion för något. Återigen ser vi tecken på Gemeinschaft som genererar fiender och ett slags illvilja mot gemenskapens omvärld (Asplund, 1991:71). Även om de kriminella klubbarna utgör en liten del av motorcyklisterna totalt sett har de varit grunden till vad som kännetecknar motorcykelklubbar, såsom tuffhet och respekt (Nyberg & Berg,

2009:55). Tönnies (2001:24) skriver att ju mer en grupp i Gemeinschaft blir hotade utifrån, ju närmare kommer de varandra och ju mer agerar de kollektivt. Att klubbens medlemmar uppmärksammar och upprätthåller vissa normer (Goffman, 1959/2009:97–98), exempelvis när de ute och kör i grupp eller rör sig bland folk, grundar sig mycket i de så kallade skrivierna och de kriminella klubbarnas rykte. Att åka motorcykel i grupp eller på stan med ryggmärket på kan ses som en rörelse i en främre region, då medlemmarna representerar och visar upp klubben. Att uppträda lagligt och vettigt blir ett sätt att motarbeta de kriminella klubbarnas verksamhet, samt samhällets syn på motorcyklister.

Att åka själv utan ryggmärke och utan någon direkt publik är mer en bakre region, som jag beskrivit innan. Så även om det går att identifiera en viss region som främre eller bakre för det framträdande som den regelbundet förbinds med, så blir motorcykelåkandet en främre region i ett sammanhang och en bakre i ett annat (Goffman, 1959/2009:112). Beteendet skiftar beroende var man är, hur man framträder och vilka människorna är runt omkring. Motorcykeln blir en bakre region när ägaren är ensam och åker ensam. Motorcykeln och klubben blir däremot en främre region vid träffar, när allmänheten ser och när det åks i grupp. Det gäller att uppmärksamma och ändra beteendet beroende på sammanhanget, att växla mellan att slappna av och visa upp.

5. Sammanfattning och reflektioner

5.1 Slutsatser

Ett fenomen som mc-klubbar förknippas ofta med kriminalitet. Min uppsats har tagit avstamp i detta för att istället studera sammanhållningen och motorcykelns betydelse i en legal klubb. Jag har med hjälp av en mc-klubb fördjupat mig i lockelsen att köra motorcykel, sammanhållningen i mc-klubbar, samt samhällets inverkan på mc-klubbar. Materialet som jag insamlat och tagit del av har försökt uppmärksamma en legal mc-klubbs syn på de här tre områdena. Motorcykeln är en stor del av ägaren och ger en överväldigande känsla av frihet och avslappning. Att åka motorcykel ger en upplevelse utöver den vanliga, då personen anses bli ett med naturen. Passionen för motorcykeln och synen som en kär ägodel gör den svår att släppa. När ägaren är ensam med motorcykeln kan han eller hon leva fullt ut i en bakre region, medan dessa känslor för cykeln göms undan vid samtal med andra i den främre regionen som inte delar samma intresse (för att inte bilden av en själv ska skadas). Dessutom har jag uppmärksammat sammanhållningen som bland annat består av intresset för

motorcyklar, gemenskapen och motståndet mot så kallade Sverigemodellen-klubbar. Det faktum att mc-klubbar förknippas med kriminalitet bildar en slags skugga över gemenskapen och ett motiv att rentvå sig själva i offentligheten. Klubben blir en Gemeinschaft med familjär anda, gemensamma värderingar och påtalade vänner och fiender. Baksidan med klubben är att den utsätts för ständiga konflikter som måste lösas, såsom vem som ska släppas in i gemenskapen eller upprätthållandet av ryktet. Medier beskrivs som en stor bov för den allmänna synen på motorcykelklubbar som anses vara felaktig. Medier representerar Gesellschaft och beskrivs som ett slags hot eller problem. Även kriminella klubbar motarbetas då de smutsar ner synen på de resterande 99 procent mc-klubbar som sköter sig. Klubbens medlemmar måste därmed upprätthålla vissa normer när de kör offentligt för att visa på anständighet och motarbeta allmänhetens syn på klubbarna.

Jag har försökt förstå de delar som får en person att köra motorcykel, som ingår i mc-klubbens sammanhållning och som inverkar på synen på mc-klubbar. De olika delarna skiljer klubbarna åt, men med stöd av annan forskning kan det hittas likheter. Syftet har varit att uppmärksamma en legal klubb för att få en annan nyans av motorcykelkulturen, och vad som allmänheten målat upp som ett stort hot, men också vilka konsekvenser det får för de legala mc-klubbarna. En ändring av beteende beroende på sammanhang, och att de beskriver medier och andra klubbar som deras fiender, tycks inte vara så underligt då klubben är ett tecken på Gemeinschaft, och att de anser att medier och kriminella klubbar påverkar samhällets uppfattning av motorcyklister i allmänhet.

Att då uppmärksamma motorcyklister och deras kultur på ett mer nyanserat sätt, såsom Charpentier (1996:7-8), gör att tyngdpunkten inte ligger i kriminaliteten, utan på kulturen och levnadssättet som vilken annan som helst. På liknande sätt har jag avlägsnat mig från de kriminella klubbarna och försökt fokusera på en legal klubb. Även Lagergren (1999) har försökt nyansera bilden och gå djupare in på motorcykelns betydelse och upplyser om medias inverkan, även om han inte går in på hur en specifik klubb drabbas. Jag försöker beskriva motorcykelns betydelse och hur motorcyklister drabbas när medier rapporterar, och utöver det beskriva den anpassning av beteende som sker bland klubbmedlemmarna jag besökte på grund av andras förutfattade meningar. Att lyfta fram och undersöka en legal klubb hjälper till att upplysa om en passion som präglas av splittringar både inom och mellan klubbarna och en splittring i samhällets uppfattning om dem.

5.2 Avslutande reflektioner

Studien har grundat sig på kvalitativt material från en legal klubb vars medlemmar har delat med sig av sina tankar och berättelser; materialet har jag jämfört med tidigare forskning. Det hade varit önskvärt att få spenderat mer tid med medlemmarna och fått åka på en större träff för att uppleva den gemenskap medlemmarna beskrivit, men också för att uppleva känslan på motorcykeln. Motorcyklister är ofta missuppfattade och de flesta klubbar skulle kunna jämföras med vilken förening som helst med ett gemensamt intresse, men där motorcykeln och klubben sköts med omsorg för fortsatt levnad. Att jag ville uppmärksamma en legal klubb var för att skildra vad som finns bakom den hårda fasaden som målats upp. Att jag skulle hitta en sådan kärlek till en ägodel var inte väntat. En tänkvärd fortsättning på uppsatsen skulle kunna vara att intervjua ytterligare klubbar om synen på andra klubbar och samhället, för en jämförelse av klubbars tankar. En annan fortsättning hade kunnat vara att träffa en kriminell klubb och få deras syn på de legala klubbarna, och hur de ställer sig till dem, samt undersöka myndighetspersoners syn på mc-klubbar. Genom det här kunde två motpoler sättas upp mot varandra (inklusive den samhälleliga kontrollen) och en jämförelse av deras tankar kunnat ske. Det skulle ge en mer nyanserad bild av mc-klubbar, legala såsom illegala, för att utforska och upplysa om ett levnadssätt som mystiken har varit ägare av alltför länge.

6. Referenser

Abercrombie, Nicholas, Hill, Stephen & Turner, Bryan.S (1994). *The penguin dictionary of sociology*. London: Penguin.

Asplund, Johan (1991). *Essä om Gemeinschaft och Gesellschaft*. Göteborg: Korpen.

Bryman, Alan (2008). *Samhällsvetenskapliga metoder*. (B. Nilsson Övers.) (2. uppl.). Malmö: Liber.

Charpentier, Carl – Johan (1996). *Live To Ride: knuttar och ryggmärken*. Eslöv: Gondolin.

Goffman, Erving (2009). *Jaget och maskerna: En studie i vardagslivets dramatik*. (S. Bergström, Övers) (5.uppl.) Stockholm: Nordstedts.

Grundvall, Stig (2005). *Vagabond MC: Gemenskap, manlighet och marginalitet: En studie av en västsvensk bikerklubb*. Göteborgs universitet: Institutionen för socialt arbete.

Gubrium, Jaber.F & Holstein, James. A.(1997). *The new language of qualitative method*. New York, N.Y.; Oxford: Oxford University Press.

Hammersley, Martyn & Atkinson, Paul (2007). *Ethnography: Principles in practice*. (3rd ed.). New York: Routledge.

Hennink, Monique, Hutter, Inge & Bailey, Ajay (2011). *Qualitative Research Methods*. London: SAGE.

Korsell, Lars & Vesterhav, Daniel (2012).”Framväxten av och kännetecken hos den organiserade brottsligheten i Sverige”. I: Johanna Hagstedt (red). *Brottsutvecklingen i Sverige*. Rapport 2012:13. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

- Lagergren, Lars (1999). *Svensk motorcykelkultur*. Eslöv: Brutus Östlings bokförlag Symposion.
- Marsden, William & Sher, Julian (2006). *Dödens Änglar*. Stockholm: Forum.
- Mellström, Ulf (1999). *Män och deras maskiner*. Nora: Nya Doxa.
- Nyberg, Jonna & Berg, Jessica (2009). *Motorcykelkultur och motorcyklisters syn på trafikrisker och åtgärder: En litteraturstudie*. (VTI rapport 643). Linköping: Statens väg- och transportforskningsinstitut.
- Quinn, James.F & Forsyth, Craig.J (2009). "Leathers and Rolexes: the symbolism and values of the motorcycle clubs". *Deviant Behavior*. Vol 30 (3): 235-265.
- Ritzer, George (2000). *Modern sociological theory*. (5th ed.) New York: The McGraw - Hill Companies.
- Ryen, Anne (2004). *Kvalitativ Intervju: Från vetenskapsteori till fältstudier*. (Sven-Erik Torhell, Övers.) Malmö: Liber.
- Shields, Danielle (2012). "The infamous 'One percenter': A Review of the Criminality, Subculture, and Structure of Modern Biker Gangs". *Justice Policy Journal*. Vol 9 (1): 1-33.
- Svedin, Lina (1999). *Kriminella mc-gäng: En transnationell hotbild: Hotbildsanalyser, scenarier och åtgärdsförslag*. Stockholm: Försvarets forskningsanstalt.
- Thompson, Hunter. S (2008). *Hells Angels- En sällsam skrämmande legend*. (E. Heckscher, Övers.) Göteborg: Reverb.
- Tönnies, Ferdinand (2001). *Community and Civil Society*. (J. Harris & M. Hollis, Trans). Cambridge: Cambridge University Press.

Wolf, Daniel. R (1991). *The rebels - a brotherhood of outlaw bikers*. Toronto: University of Toronto Press.

6.1 Medie- och internetkällor

Sunesson, Christer (16 juni, 2010). MC-klubbar oroar polisen - har kopplingar till HA. *SverigesRadio*. Hämtat från SverigesRadio 10 april 2014:

<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=110&artikel=3751065>

Sveriges Motor Cyklister (n.d.). *Organisationen*. Hämtat 8 april 2014 från Sveriges Motor Cyklister: <http://www.svmc.se/smc/Organisationen/>

Sveriges Motor Cyklister (n.d.). *Våld, kriminalitet och droger*. Hämtat 8 april 2014 från Sveriges Motor Cyklister: http://www.svmc.se/smc/SMCs-arbete--fragor/Motorcyklisten/Vald_kriminalitet_och_droger/

Bilaga 1 – Intervjuguide

INTRO

Kan du börja med att presentera dig själv? Jobb, ålder, utbildning, familj, födelseort, hobby

MOTORCYKELN

1. Vad har du för slags motorcykel?
2. Varför gillar du den MC?
3. Hur länge har du varit intresserad av MC?
4. Har släkten/familjen åkt MC?
5. Vad är det speciella med att åka MC? Hur känner du dig när du åker?

MEDLEMSKAPET

1. Hur länge har du varit medlem i klubben?
2. Varför gick du med i klubben?
3. Vad är bra med klubben?
4. Vad skiljer sig klubben från exempelvis jobbet?

UPPFATTNINGAR

1. Vad skiljer sig den här klubben från andra MC-klubbar?
2. Hur tror du andra uppfattar er?
3. Har ni råkat ut för något speciellt när ni varit ute och åkt eller träffat andra? Vid exempelvis på gemensamma event, Sweden ROCK
4. Finns det några vanliga missuppfattningar?
5. Händelse som hänt?
6. Vad tycker du om medias bild av Mc-klubbar? Stämmer den?

AVSLUTNING

Har du något mer du vill säga eller något jag glömt fråga?

Bilaga 2 – Transkriptionstecken

(.) Anger en liten paus i meningen

STORA BOKSTÄVER Betyder att ordet uttalas starkare

. Punkt anger sjunkande tonläge

, Kommatecken anger bevarad intonation

– Anger avbrott i tal

(...) Betyder att man hoppat över en del i en mening

(( )) Dubbel parantes är forskarens beskrivning, inte en utskrift

Transkriptionstecknen är hämtade från Ryen (2004:38,128).